EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.1.2021
COM(2021) 11 final

2021/0005 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EU-Švica, ustanovljenem s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo z dne 25. junija 2009 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih, v zvezi s spremembo poglavja III ter prilog I in II k Sporazumu

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru v povezavi s predvidenim sprejetjem sprememb poglavja III ter prilog I in II Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo z dne 25. junija 2009 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sprememba Sporazuma o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih

Sporazum je začel veljati 1. julija 2009 ter zagotavlja nemoteno trgovino med Švico in EU ter tudi visoko stopnjo varnosti v dobavni verigi. Sporazum temelji na načelu, da EU in Švica pri prevozu blaga v tretje države in iz tretjih držav oblikujeta in uporabljata enake varnostne ukrepe, s čimer na svojih zunanjih mejah zagotavljata enakovredno stopnjo varnosti. Sporazum gospodarske subjekte odvezuje obveznosti vložitve vstopne skupne deklaracije pri carinskih organih pred uvozom in izvozom v okviru dvostranske trgovine med EU in Švico. Hkrati Švica v trgovini s tretjimi državami izvaja varnostne carinske ukrepe, enakovredne tistim, ki se izvajajo v EU.

Zdaj ima vsaka pogodbenica svoj sistem upravljanja vstopnih skupnih deklaracij (v EU je to sistem nadzora uvoza (ICS)), vendar pa sistema nista povezana.

Komisija je od leta 2016 opravila predhodne razprave glede posodobitve zakonodaje Sporazuma in vključitve prihodnjega sodelovanja Švice v novi carinski program EU za varnost in zaščito pred prihodom, tj. pri sistemu nadzora uvoza 2 (ICS2), ki je centraliziran sistem.

Poleg tega so bili s carinskim zakonikom Unije določeni ukrepi, vključeni v nov projekt ICS2, ki bodo bistveno spremenili carinske postopke v zvezi s predhodnimi informacijami o tovoru za blago, ki vstopa v EU, in splošni skupni okvir za obvladovanje tveganja. Z novim programom bo obstoječi proces preoblikovan v smislu obvladovanja tveganja/izvajanja kontrol na področju IT, na pravnem in carinskem področju ter s trgovinskega operativnega vidika. Zbiral bo podatke o vsem blagu, ki vstopa v EU, pred njegovim prihodom. Gospodarski subjekti bodo morali ICS2 z vstopno skupno deklaracijo sporočiti podatke o varstvu in varnosti. Obveznost začetka vlaganja takih deklaracij ne bo enaka za vse gospodarske subjekte. Odvisna bo od vrste storitev, ki jih opravljajo na področju mednarodnega pretoka blaga, povezana pa je s tremi datumi objave ICS2 (15. marec 2021, 1. marec 2023 in 1. marec 2024). Predhodne informacije o tovoru in analiza tveganja bodo omogočile zgodnje prepoznavanje nevarnosti, carinskim organom pa pomagale posredovati na najprimernejši točki dobavne verige.

Zato je ICS2 osnovno carinsko orodje EU za izboljšanje upravljanja varnosti in zaščite pri nadzoru meja ob vstopu, ki podpira carinski program EU za varnost in varstvo pred prihodom. Za ohranjanje enake stopnje varnosti na zunanjih mejah se je Švica strinjala, da se pridruži projektu ICS2 in da bo pripravljena na izvajanje do začetka prve objave ICS 15. marca 2021. Te določbe se bodo na enak način s podobnimi spremembami uporabljale za sporazum med EU in državami partnericami EGP o carinski varnosti, ki se uporablja le za Norveško.

Predlagane spremembe Sporazuma so rezultat pogajanj, ki so se med EU in Švico ter Norveško začela novembra 2019 in zaključila oktobra 2020. Cilj sprememb poglavja III Sporazuma je upoštevati tudi razvoj ustrezne zakonodaje EU na področju pooblaščenih gospodarskih subjektov ter okvira za obvladovanje in analize tveganja. To bo zagotovilo enakovredno stopnjo varnosti na zunanjih mejah ter izboljšalo varnost in varstvo skupnega območja varnosti.

Sporazum bo vključeval tudi finančno ureditev (Priloga I, naslov III), ki zajema stroške Švice za razvoj in operativno uporabo ICS2 ter funkcionalne podrobnosti ICS2, izpostavljene v tehničnih ureditvah (Priloga I, naslov II).

Na koncu, kar zadeva varstvo podatkov, mora biti slednje skupaj s prenosi podatkov skladno z zakoni pogodbenice, ki jih prenaša, v primeru prenosov iz EU torej s Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR).

2.2. Skupni odbor EU-Švica

Skupni odbor EU-Švica je ustanovljen s členom 19 Sporazuma. Skupni odbor ukrepa sporazumno, v njem pa sta zastopani obe pogodbenici.

Skupni odbor se sestaja vsaj enkrat na leto in je pristojen za upravljanje in pravilno izvajanje Sporazuma. V ta namen lahko daje priporočila in sprejema sklepe, kot je sklep o spremembi poglavja III in prilog, ki jih nato pogodbenici izvajata v skladu s svojimi pravili.

2.3. Predvideni akt Skupnega odbora

Skupni odbor mora na svojem naslednjem sestanku ali z izmenjavo pisem sprejeti odločitev glede spremembe Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je zagotoviti najvišji standard varnosti in nadzora v zvezi z blagom, ki prečka meje ter vstopa na carinski območji EU in Švice.

Predvideni akt bo za pogodbenici zavezujoč v skladu s členom 21 Sporazuma, ki določa: „1. Skupni odbor je pristojen za upravljanje in pravilno izvajanje tega sporazuma. V ta namen daje priporočila in sprejema sklepe. 2. Skupni odbor lahko s sklepom spremeni poglavje III in priloge.“

Člen 22(4) Sporazuma določa, da če sklepa ni mogoče sprejeti tako, da se omogoči hkratna uporaba, se začasno uporabijo spremembe, predvidene v osnutku sklepa, ki je pogodbenicama predložen v odobritev.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

3.1. Splošni pregled obstoječega Sporazuma

Sporazum iz leta 2009 poudarja posebne dvostranske trgovinske odnose med EU in Švico ter močan vzajemni interes, ki obstaja glede izvajanja enakovrednih varnostnih carinskih ukrepov. Ta sporazum o varnostnih carinskih ukrepih pomeni popolno vzajemno priznavanje varnostnih carinskih kontrol med EU in Švico, s tem pa učinkovito razširitev območja carinske varnosti EU.

Sporazum temelji na Uredbi (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije ter na naslednjih izvedbenih in delegiranih aktih:

- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447, vključno z ustreznim stolpcem v Prilogi B;
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/2089, ki vsebuje naloge pogodbenic v zvezi z varstvom podatkov in upravljanjem;

– Izvedbeni sklep Komisije o delovnem programu;

– Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446, vključno z ustreznimi stolpci Priloge B.

EU je za povečanje varnosti v mednarodni trgovini z blagom leta 2006 uvedla nove ukrepe, ki so namenjeni zagotavljanju višjih standardov na področju carinskih kontrol (IP/06/1821). Ti vključujejo pravila in roke za gospodarske subjekte glede predložitve informacij o blagu, preden je uvoženo v EU ali izvoženo iz nje(elektronske vstopne in izstopne deklaracije); sistem EU za analizo in obvladovanje tveganja in sistem olajšav za pooblaščene gospodarske subjekte EU.

EU in Švica sta se dogovorili tudi glede sodelovanja v skupnem okviru za obvladovanje tveganja, pa tudi glede izmenjave informacij v zvezi s tveganjem po potrebi.

Sporazum je bil torej spremenjen v okviru razvoja takega skupnega okvira za izboljšane carinske kontrole ter po posodobitvi carinske Unije in njene zakonodaje. S tem bi se moral zagotoviti najvišji standard varnosti in nadzora v zvezi z blagom, ki prečka meje in vstopa na carinski območji EU in Švice.

3.2. Predlagane spremembe Sporazuma v okviru sodelovanja Švice pri ICS2

ICS2 je prva obrambna črta v smislu zaščite notranjega trga in državljanov EU. Z izboljšanimi postopki na podatkih temelječe carinske varnosti podpira carinske kontrole na podlagi tveganja, hkrati pa olajšuje prosto zakonito trgovino na vseh zunanjih mejah EU.

Program bo pomagal pri vzpostavitvi celostnega pristopa EU h krepitvi okvira za obvladovanje carinskega tveganja. To je glavna naloga carinskega zakonika Unije in strategije za obvladovanje tveganja na carinskem področju v skladu z akcijskim načrtom, ki ga je Svet sprejel leta 2014, ter s cilji Komisije predsednice von der Leyen za dvig carinske unije na naslednjo raven.

ICS2 bo kot sistem predhodnih informacij o tovoru zbiral podatke o vsem blagu, ki vstopa v EU, pred njegovim prihodom. Gospodarski subjekti bodo morali ICS2 s t. i. vstopno skupno deklaracijo sporočiti podatke o varstvu in varnosti. Obveznost začetka vlaganja takih deklaracij ne bo enaka za vse gospodarske subjekte. Odvisna bo od vrste storitev, ki jih opravljajo na področju mednarodnega pretoka blaga, povezana pa je s tremi datumi objave ICS2 (15. marec 2021, 1. marec 2023 in 1. marec 2024).

Švica je 10. septembra 2019 potrdila sodelovanje pri sistemu nadzora uvoza 2 (ICS2). Ta potrditev je sprožila začetek uradnih razprav med EU in Švico, kar je omogočilo sodelovanje pogodbenice v skupnem okviru ICS2, ki se bo začel uporabljati 15. marca 2021.

Taka priključitev k programu ICS2 vključuje tehnične in finančne prilagoditve v zvezi s Sporazumom, in še zlasti spremembe, ki odražajo posodobitev carinske unije in njene zakonodaje.

3.3. Predlagane pravne spremembe Sporazuma v okviru posodobitve carinskega zakonika Unije

Glavne spremembe, predstavljene v osnutku spremenjenega Sporazuma, temeljijo na Uredbi (EU) št. 952/2013 o carinskem zakoniku Unije in njenih izvedbenih aktih, tj. Uredbi (EU) 2015/2447, in delegiranih aktih, tj. Uredbi (EU) 2015/2446. S temi spremembami bo Sporazum usklajen z najnovejšo zakonodajo EU, ki je pomembna za varnostne carinske ukrepe, za vstopne in izstopne skupne deklaracije, za razvoj in uvedbo ustreznih elektronskih sistemov, za pooblaščene gospodarske subjekte, za proces skupne

analize tveganja ter okvira za obvladovanje tveganj v skladu z najnovejšo zakonodajo v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

Kot podlaga za glavne spremembe Sporazuma so bila uporabljena naslednja pravna besedila:

- Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije:
  - člen 46 v zvezi z obvladovanjem tveganja in carinskimi kontrolami;
  - člen 127 v zvezi z ustreznimi določbami za vložitev vstopne skupne deklaracije: oblika in vsebina, uporaba elektronskih sistemov, vložitev in opustitve, roki, registracija, vložniki, analiza tveganja za varnostne in varstvene namene, večkratno vlaganje;
  - člen 128 v zvezi z analizo tveganja;
  - člen 6(1), členi 12, 16, 46, 47 ter členi od 127 do 133, ki določajo pravno podlago za razvoj in uvedbo ISC2;
- **Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2019/2151 z dne 13. decembra 2019** o oblikovanju delovnega programa v zvezi z razvojem in uvedbo elektronskih sistemov, predvidenih v carinskem zakoniku Unije;
- **Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446** (kot se je uporabljala 16. julija 2020):
  - členi 104, 106, 112, 113, 113a v zvezi z vstopno skupno deklaracijo;
  - Priloga B o podatkovnih zahtevah;
- **Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447** (kot se je uporabljala 20. julija 2020):
  - člen 24 v zvezi z izpolnjevanjem meril za pooblaščene gospodarske subjekte, ki nadomešča obstoječi člen 2 Priloge II k Sporazumu;
  - členi 182, 183, 184, 185, 186, 188, 189 v zvezi z vstopno skupno deklaracijo;
  - Priloga B o strukturi in obliki podatkov.

Zadnje spremembe Priloge B k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/2446 in Priloge B k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/2447 je treba uradno še sprejeti. Zato je bil v predlagano spremembo tega sporazuma vstavljen sklic za posodobitev opomb po objavi sprememb (glej člen 2 Priloge I k spremenjenemu Sporazumu).

Spremembo člena 24 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 je Odbor Evropske komisije za carinski zakonik sprejel 28. septembra 2020. Datum objave spremembe še ni bil določen.

V skladu s Sklepom Skupnega odbora št. 1/2014[1] in sporazumom o zračnem prometu z dne 21. junija 1999[2], ki ureja varstvo in varnost v letalstvu, zlasti med Evropsko skupnostjo in

[1] Sklep št. 1/2014 Skupnega odbora EU-Švica z dne 10. oktobra 2014 o določitvi primerov izvzetja od posredovanja podatkov iz prvega pododstavka člena 3(3) Priloge I k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo z dne 25. junija 2009 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih (UL L 331, 18.11.2014, str. 38).

[2] UL L 114, 30.4.2002, str. 73.

Švicarsko konfederacijo, je bila v obliki spremenjenega Sporazuma (Priloga I, člen 20) za zračni prevoz predlagana izjema v zvezi z vložitvijo izstopnih skupnih deklaracij.

3.4. Predlagane strukturne spremembe Sporazuma

V smislu strukture Sporazuma je bilo treba oddelke, ki zajemajo vstop (naslov I) in izstop (naslov IV) blaga v Prilogi I o vstopnih in izstopnih skupnih deklaracijah razdeliti na dva različna naslova, predvsem zaradi podrobnejših določb, ki se nanašajo na vstopne skupne deklaracije in ICS2.

V skladu z razlogi za to strukturno revizijo Priloge I sta bila oblikovana dva nova naslova, ki bosta zajemala:

– Naslov II: tehnične ureditve za sistem nadzora uvoza 2;

– Naslov III: finančne ureditve za sistem nadzora uvoza 2.

3.5. Stališče, ki ga zastopa Unija

Skupni odbor, ustanovljen s Sporazumom med Evropsko gospodarsko skupnostjo na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani, bi moral sprejeti sklep o soglašanju s spremembo poglavja III in prilog k Sporazumu. To se stori s sklepom Skupnega odbora na sestanku Skupnega odbora, v katerem je EU zastopana pogodbenica, ali z izmenjavo dopisov.

Stališče, ki ga zastopa EU v Skupnem odboru, bi moralo biti določeno s sklepom Sveta na predlog Komisije. Po medsebojnem dogovoru pogodbenici nato izvajata spremenjeni Sporazum.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor EU-Švica je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih.

Akt, k sprejetju katerega je pozvan Skupni odbor, je akt s pravnim učinkom.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagane spremembe v zvezi s spremembo Sporazuma o varnostnih carinskih ukrepih temeljijo na načelu, da se bo Švica pridružila programu ICS2 od datuma njegove prve objave 15. marca 2021. Naslednje objave se bodo uporabljale v letih 2023 in 2024.

To pomeni proračunske posledice za Švico. Razčlenitev stroškov je določena v členu 17 Priloge I in je bila Švici posredovana v neuradni obliki.

Švica bo prispevala za vsako objavo ICS2 tako, da bo plačala pavšalno takso za razvojne stroške, nastale Evropski komisiji. Za prvo objavo znašajo ti stroški 520 000 EUR, za drugo objavo 550 000 EUR in za tretjo objavo 550 000 EUR, temeljijo pa na formuli za dodelitev v višini 4 %.

Švica bo prav tako prispevala k operativnim stroškom, nastalim Evropski komisiji, za pokritje letnih stroškov preskušanja skladnosti, vzdrževanja infrastrukture (strojna in programska oprema, gostovanje, licence itd.), centralnih komponent ICS2 ter povezanih aplikacij in storitev, potrebnih za njihovo delovanje in medsebojno povezovanje (zagotavljanje kakovosti, služba za pomoč uporabnikom in upravljanje storitev IT). Ti operativni stroški temeljijo na formuli za dodelitev v višini 4 %, niso pa izraženi v obliki fiksnega letnega zneska. Tovrstni najvišji operativni stroški so omejeni na 450 000 EUR na leto.

6. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Glede na to, da se bo z aktom Skupnega odbora EU-Švica spremenil Sporazum med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2021/0005 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EU-Švica, ustanovljenem s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo z dne 25. junija 2009 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih, v zvezi s spremembo poglavja III ter prilog I in II k Sporazumu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) PDEU,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo z dne 25. junija 2009 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga ter varnostnih carinskih ukrepih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), je začel veljati 1. julija 2009[3].

(2) V skladu s členom 21(2) Sporazuma lahko Skupni odbor EU-Švica na svojem naslednjem sestanku ali z izmenjavo pisem s sklepom spremeni poglavje III in priloge k Sporazumu.

(3) Člen 22(4) Sporazuma določa, da če sklepa ni mogoče sprejeti tako, da se omogoči hkratna uporaba, se začasno, če je to mogoče, od 15. marca 2020 uporabijo spremembe, predvidene v osnutku sklepa, ki je pogodbenicama predložen v odobritev, pri čemer se upoštevajo notranji postopki pogodbenic. Ta izbira datuma sovpada s prvo objavo sistema nadzora uvoza 2, s sodelovanjem v katerem je Švica soglašala.

(4) Primerno je določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru, saj bo sprememba za Unijo zavezujoča –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru, temelji na osnutku akta Skupnega odbora, priloženega temu sklepu.

[3] UL L 199, 31.7.2009, str. 24.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik